

19.9.2022

Sisäministeriö
PL 26
00023 Valtioneuvosto

Sähköposti: kirjaamo.sm@govsec.fi

Viite: Lausuntopyyntö 27.6.2022 asiassa VN/6170/2021

LAUSUNTO SISÄMINISTERIÖLLE HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSESTA LAIKSI ERÄISTÄ PALOTURVALLISUUSLAITTEISTA SEKÄ ERÄIDEN TUOTTEIDEN MARKKINAVALVONNANSTA ANNETUN LAIN 1 §:N MUUTTAMISESTA

Bravida Finland Oy ("**Bravida**") viittaa sisäministeriön lausuntopyyntöön luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi paloturvallisuuslaitteista sekä eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain 1 §:n muuttamisesta. Sisäministeriön diaarinumero asiassa on VN/6170/2021. Bravida antaa lausuntopyynnön johdosta seuraavan lausunnon:

Vastuuhenkilön koulutus- ja pätevyysvaatimus

Esitysluonnoksen sivulla 38 esitetään 12 §:n "*Asennusliikkeen vastuuhenkilön pätevyystodistus*" kohdalla seuraavaa: "*Pykälän 1 momentin mukaan koulutusvaatimusta ei enää säädettäisi, vaan pätevyysvaatimuksena olisi hyväksytysti suoritettu vastuuhenkilön koe ja riittävä työkokemus. – – Työkokemuksen voisi hankkia eri tavoin, ja sitä olisi oltava yhteensä vähintään kaksi vuotta.*"

Bravida toteaa, että vastuuhenkilön koulutusvaatimus tulee säilyttää. Esitysluonnoksen vaatimusta riittävästä työkokemuksesta ei voida pitää riittävänä. Nykyaikaiset paloturvallisuusratkaisut saattavat perustua laajoihin ja monimutkaisiin ratkaisuihin ja edellyttävät toiminnallista paloturvallisuussuunnittelua. Rakennusten paloturvallisuussuunnittelu on vaativaa ja paloturvallisuussuunnittelijoiden osaamista kehitetään jatkuvasti. Paloturvallisuussuunnittelijoiden pätevyysvaatimuksena on vähintään AMK-tasoinen tutkinto. Myös vastuuhenkilön koulutusvaatimuksena tulee säilyttää vähintään AMK-tasoinen tutkinto.

Esitysluonnoksen sivulla 37 esitetään 11 §:n kohdalla vastuuhenkilön tehtävistä. Esitetyn 1 momentin mukaan vastuuhenkilö huolehtii asennus- ja huoltotöiden säädöstenmukaisuudesta ja siitä, että toteutus on kaikilta osin hyvän teknisen käytännön sekä sovittujen perusmääritysten mukainen. Lisäksi vastuuhenkilön velvollisuutena on huolehtia, että eri työvaiheet toteutetaan asianmukaisesti. Vastuuhenkilön tehtävänä on esitetyn 2 momentin mukaan asennustodistuksen allekirjoittaminen. Esitetyn 3 momentin mukaan vastuuhenkilön on tunnettava voimassa olevat säädökset ja ylläpidettävä osaamistaan, jonka osoittamiseen ei kuitenkaan liittyisi määrämuotoisia velvoitteita.

Pelkkä työkokemus ei anna vastuuhenkilölle riittäviä valmiuksia paloturvallisuussuunnitelmien oikeellisuuden arviointiin.

Vastuuhenkilön tehtävien laajuus ja vaadittava osaamistaso huomioiden pelkkää työkokemusta ei voida pitää riittävänä kelpoisuusvaatimuksena. Virheelliset paloturvallisuustekniikan suunnitteluperusteet tai toteutusratkaisut voivat mahdollisesti aiheuttaa vakavia henkilövahinkoja. Koulutusvaatimuksen poistamista ei voida pitää perusteltuna. Lisäksi ongelmallista on, ettei vastuuhenkilölle ole ammattitaidon ylläpitämisen ja päivittämisen osalta säädetty määrämuotoista kouluttautumisoluetta. Bravidan näkemyksen mukaan tulisi harkita, että vastuuhenkilöltä edellytetään säädösten mukaisesti esimerkiksi pakollisia koulutuspäiviä ammattipätevyytensä ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi.

Esitetyn 12 §:n 1 momentissa todetaan myös, että: *”Työkokemus voi olla esimerkiksi asennus- ja huoltotöitä, asennustyön valvontaa, suunnittelua, laitteiston käyttöönottoa ja ohjelmointia. Työkokemuksen voisi hankkia eri tavoin, ja sitä olisi oltava yhteensä vähintään kaksi vuotta.”*

Bravida katsoo, että vastuuhenkilöltä vaadittava työkokemus on määriteltävä tarkemmin. Asennus- tai huoltotöiden tekemistä ei voida pitää riittävänä työkokemuksena vastuuhenkilölle. Riittävänä työkokemuksena voidaan pitää esimerkiksi kahden vuoden työskentelyä asennusliikkeen palveluksessa vähintään projektinjohtotehtävissä.

Vastuuhenkilön pätevyyden todentaminen

Esitysluonnoksen sivulla 39 esitetään 13 §:n *”Asennusliikkeen vastuuhenkilön pätevyyden todentaminen”* kohdalla, että: *”Pätevyydestä ei enää säädetä uusimisvelvoitetta.”*

Bravida katsoo aiheelliseksi huomauttaa, että pätevyystodistuksen määräaikaisuus on osaltaan toiminut varmistuksena siitä, että luettelo vastuuhenkilöistä on ajantasainen ja antaa oikean kuvan alalla aidosti toimivista henkilöistä. Bravidan mukaan olisi aiheellista harkita, että henkilöltä edellytettäisiin vähintään vastuuhenkilön kokeen hyväksytyä suorittamista, mikäli hän ei toiminut vastuuhenkilön tehtävissä yhtäjaksoisesti yli kolmen vuoden ajan.

Asennusliikkeenä toimimisen edellytykset

Esitysluonnoksen sivulla 37 esitetään 10 §:n *”Asennusliikkeen toimimisen edellytykset”* kohdalla, että: *”Enää ei edellytettäisi, että vastuuhenkilö on asennusliikkeen päätoimisessa palveluksessa, mutta palvelussuhteen vaatimuksia ei kuitenkaan voisi täyttää toimeksiantosopimuksella.”*

Bravida pitää oikeasuuntaisena sitä, että vastuuhenkilönä voi toimia myös esimerkiksi yhtiömies tai johtavassa asemassa oleva henkilö. Bravida kuitenkin katsoo, että vastuuhenkilönä toimimista on perusteltua rajoittaa siten, ettei yksi henkilö voi toimia vastuuhenkilönä useamman kuin yhden yrityksen palveluksessa.

Ulkomailla hankitun ammattipätevyden tunnustaminen

Esitysluonnoksen sivulla 60 esitetään 55 §:n *"Ulkomailla hankitun ammattipätevyden tunnustaminen"*, että: *"Pykälän 1 momentin mukaan asennusliikkeen ja käsisammutinliikkeen vastuuhenkilön pätevyys voitaisiin osoittaa myös ulkomaisella pätevyystodistuksella."*

Bravida katsoo, että rakentamista koskevan lainsäädännön ja muun sääntelyn kansallisista eroavaisuuksista johtuen ulkomailla hankittu ammattipätevyys tulisi osoittaa Suomeen soveltuvaksi vastuuhenkilön kokeen hyväksytyllä suorittamisella. Vastuuhenkilön kokeen hyväksytyt suorittaminen osoittaa, että henkilö hallitsee myös Suomessa noudatettavat määräykset.

Helsingissä 19.9.2022

Marko Holopainen
Toimitusjohtaja, Bravida Finland Oy